

ОСНОВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ БОЄПРИПАСІВ ПОЛЬОВОЇ АРТИЛЕРІЇ ПРОВІДНИХ У ВІЙСЬКОВОМУ ВІДНОШЕННІ КРАЇНАХ СВІТУ

I.V. Науменко

Науковий центр бойового застосування ракетних військ і артилерії

Сумського державного університету

40001, м. Суми, вул. Кірова, 165

ncrviasumy@meta.ua

У зв'язку з розвитком артилерійського озброєння і вдосконаленням тактики ведення бойових дій, а також з поступовим переозброєнням польової артилерії, в зарубіжних країнах проводяться заходи щодо оновлення існуючих видів артилерійських боєприпасів, які проводяться по двох основних напрямках:

модернізація зразків, вже прийнятих на озброєння, з метою підвищення дальності стрільби і уніфікації;

створення нового виду багатофункціональних боєприпасів, що забезпечують високу точність стрільби на більші дальності.

Основними недоліками багатьох типів артилерійських снарядів є невелика дальність стрільби і відсутність детонатора, який забезпечує самоліквідацію при неспрацьовуванні основного детонатора.

За кордоном ведуться дослідження по створенню нових артилерійських снарядів. Увага приділяється зниженню чутливості вибухової речовини (ВР) боєприпасів до детонації і підвищення дальності стрільби.

Для зниження чутливості ВР в снаряді пропонується використовувати нечутливу до зовнішньої детонації речовину, до складу якої входить нітро-тріазолон, компонент, який є малочутливим, але забезпечує високу енергію ВР, швидкість детонації якого досягає 6 880 м/с.

Обмеження по дальності викликано конструкцією і матеріалом корпусу снаряда, які не допускають стрільби з гармат зі стволом більшої довжини. Так, пропонується удосконалити провідну частину снаряда (металевий провідний поясок і пластиковий обтюратор), що дозволило б вести стрільбу снарядом із гармат зі стволом довжиною 52 клб.

За цим же напрямком проводяться роботи по створенню снаряда з низьким опором, дальність стрільби яким може досягати 35-36 км без використання газогенератора і ракетного двигуна.

Також ведуться роботи з розробки активно-реактивного снаряду з прямоточним повітряно-реактивним двигуном. За оцінками розробників, дальність стрільби снарядом з гармати зі стволом довжиною 52 КЛБ складе не менше 70 км.

Підвищення точності наведення артилерійських боєприпасів ведеться по двох напрямках. Перший напрямок передбачає автономне наведення уражаючого елемента на ціль за допомогою чутливого елемента (датчика цілі). Другий - використання сигналів космічної радіонавігаційної системи (КРНС) NAVSTAR. На думку зарубіжних фахівців, обоє способів підвищення точності стрільби доповнюють, а не виключають один одного.

Таким чином, за кордоном активно проводяться як модернізація артилерійських снарядів, так і дослідження по створенню перспективних далекобійних снарядів. Снаряди, які знаходяться на озброєння і перспективні снаряди, споряджатимуться бойовими елементами, що мають самоліквідатори. Новим напрямком підвищення точності наведення артилерійських боєприпасів є використання КРНС NAVSTAR для корекції траєкторії польоту снарядів.